

odbor správních činností
náměstí Hrdinů 1634/3
140 21 Praha 4

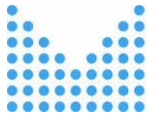
Č. j. MV-82223-6/SC-2023

Praha 22. května 2023

Poskytnutí informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů

Ministerstvo vnitra jako povinný subjekt ve smyslu ustanovení § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím“) obdrželo dne 5. května 2023 Vaši žádost o poskytnutí následující informace:

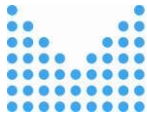
1. „Jaké konkrétní biometrické údaje [ve smyslu Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) (dále jen „nařízení GDPR“)] žadatele o vydání občanského průkazu jsou zaznamenávány v průběhu podání žádosti o vydání občanského průkazu coby součást procesu podání žádosti o vydání občanského průkazu?
2. Jaké konkrétní biometrické údaje (ve smyslu nařízení GDPR) žadatele o vydání občanského průkazu jsou zaznamenávány v průběhu vydání občanského průkazu coby součást procesu vydání občanského průkazu?
3. Kdo je správcem těchto biometrických údajů ve smyslu nařízení GDPR? (uveďte správce údajů pro každý ze zpracovávaných biometrických údajů)
4. Kdo je zpracovatelem (vč. tzv. dalších zpracovatelů) ve smyslu nařízení GDPR těchto biometrických údajů? (uveďte zpracovatele údajů pro každý ze zpracovávaných biometrických údajů)
5. Které osoby (vč. organizačních složek České republiky), s výjimkou samotného subjektu údajů, mají k těmto biometrickým údajům přístup? (uveďte osoby vždy ve vztahu ke konkrétnímu biometrickému údaji, a to i v případě, že je přístup k údajům jakkoliv podmíněn)
6. Jaké jsou podmínky přístupu osoby (vč. organizační složky České republiky), s výjimkou samotného subjektu údajů, k těmto biometrickým údajům? (uveďte podmínky vždy ve vztahu ke konkrétnímu biometrickému údaji, konkrétní osobě či složce a konkrétní podmínce)
7. Jakým způsobem může osoba (vč. organizační složky České republiky), s výjimkou samotného subjektu údajů, tyto biometrické údaje užít? (uveďte konkrétní způsoby vždy ve vztahu ke konkrétní osobě a konkrétnímu biometrickému údaji)

8. Za jakým účelem může osoba (vč. organizační složky České republiky), s výjimkou samotného subjektu údajů, tyto biometrické údaje užít? (uveďte konkrétní způsoby vždy ve vztahu ke konkrétní osobě a konkrétnímu biometrickému údaji)
9. Může žadatel o vydání občanského průkazu poskytnutí biometrických údajů získat občanský průkaz v případě, že odepře poskytnutí biometrických údajů (s výjimkou vlastnoručního podpisu zaznamenaného na papíře)? Pokud nikoliv, jaké důsledky pro něj odepření poskytnutí požadovaných biometrických údajů mohou mít z hlediska možného spáchání přestupku? (uveďte konkrétní biometrické údaje, jejichž poskytnutí smí žadatel odepřít, aniž by mu bylo odepřeno vydání občanského průkazu)
10. Jaké je stanovisko Úřadu pro ochranu osobních údajů ke zpracování biometrických údajů (ve smyslu nařízení GDPR) žadatelů o vydání a držitelů občanského průkazu? Žádám o poskytnutí takového stanoviska.
11. Jakou částku vynaložila Česká republika na zpracování (ve smyslu nařízení GDPR) biometrických údajů žadatelů o vydání občanského průkazu a držitelů občanského průkazu v roce 2022? Kdo byl příjemcem finančních prostředků, takto vynaložených? (uveďte všechny osoby, jimž byla uhrazena z veřejných prostředků částka vyšší než 500.000 Kč)
12. Kolik případů zneužití (neoprávněného zpracování či užití) biometrických údajů zpracovávaných na základě žádosti o vydání či na základě vydání občanského průkazu bylo evidováno za rok 2022?
13. Jakou celkovou újmu (vč. nákladů České republiky na řešení těchto případů, vč. případů dosud pravomocně neukončených) tyto případy (viz bod 12.) způsobily?
14. Který subjekt je pověřen ochranou biometrických údajů zpracovávaných Českou republikou na základě podání žádosti o vydání či na základě vydání občanského průkazu? (uveďte prosím všechny osoby a organizační složky České republiky, které jsou ochranou těchto biometrických údajů pověřeny)
15. Dle dostupných informací připravuje Česká republika přechod od rodných čísel k novým identifikátorům fyzických osob. Co je cílem tohoto přechodu?
16. Jaký je rozdíl mezi rodným číslem fyzické osoby (používaným k dnešnímu dni) a připravovaným novým identifikátorem fyzické osoby z hlediska ochrany jejího soukromí?
17. Jakou částku vynaložila a hodlá vynaložit Česká republika za přechod od rodných čísel k novým identifikátorům fyzických osob v letech 2021 – 2025? Kdo jsou či mají být příjemci těchto částek? (uveďte prosím osoby, jejichž příjem je či má být vyšší než 50.000 Kč) “

V souladu s § 14 zákona o svobodném přístupu k informacím k Vaším dotazům sdělujeme následující.

1. V souladu s Nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1157 ze dne 20. června 2019 o posílení zabezpečení průkazů totožnosti občanů Unie a povolení k pobytu vydávaných občanům Unie a jejich rodinným příslušníkům, kteří vykonávají právo volného pohybu a (dále jen „Nařízením“) prováděcím Rozhodnutím Komise C (2018) 7767 se v procesu pořízení žádosti o vydání občanského průkazu pořizuje digitální podoba držitele dokladu a otisky prstů (po jednom z každé ruky).

2. V procesu předání občanského průkazu se nepožijí žádné biometrické údaje.
3. Správcem všech biometrických údajů (biometrická podoba držitele dokladu, otisk prstu z pravé ruky, otisk prstu z levé ruky) je Ministerstvo vnitra.
4. Zpracovatelem všech výše uvedených biometrických údajů jsou obecní úřady obcí s rozšířenou působností, Ministerstvo vnitra a Státní tiskárna cenin, státní podnik, jakožto výrobce osobních dokladů.
5. Z otázky není jasné, o jaké biometrické údaje se jedná, zda o biometrické údaje nabrané v procesu pořízení žádosti nebo biometrické údaje uložené na paměťovém médiu občanského průkazu.

Biometrické údaje získané v procesu pořízení žádosti využívá personalizační systém výrobce dokladů, Státní tiskárny cenin, státní podnik, pro účely výroby občanských průkazů.

K biometrickému zobrazení obličeje uloženému na paměťovém médiu občanského průkazu má přístup každý, komu to držitel dokladu dovolí (tj. poskytne mu svůj občanský průkaz) a kdo disponuje příslušným hardwarovým a softwarovým vybavením, které je schopno získat příslušná data z paměťového média.

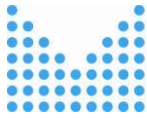
K biometrickým otiskům prstů mají přístup pouze kontrolní orgány České republiky a členských zemí Evropské Unie, které jsou k tomuto oprávněny příslušnými legislativními předpisy, a které dostaly od Ministerstva vnitra České republiky oprávnění k přístupu k těmto biometrickým údajům.

Podle Nařízení si členské státy vymění informace nezbytné k ověření pravosti paměťového média a k přístupu k biometrickým údajům uloženým na tomto paměťovém médiu a k jejich ověření.

V současné době mají přístup k otiskům prstů uloženým na čipech občanských průkazů tyto státy:

Belgické království
Švýcarská konfederace
Spolková republika Německo
Estonská republika
Maďarská republika
Italská republika
Litevská republika
Lucemburské velkovévodství
Maltská republika
Švédské království

Dále má k biometrickým údajům přístup výstupní kontrola výrobce dokladů, Státní tiskárna cenin, státní podnik a úředník obecního úřadu obce s rozšířenou působností

vykonávající agendu občanských průkazů při procesech pořízení žádosti o vydání občanského průkazu, kontrola dokladu a předání dokladu.

K biometrickým údajům mají dále přístup úředníci Ministerstva vnitra, kteří vydávají občanské průkazy ve zkrácených lhůtách a kteří vykonávají činnosti správce informačního systému evidence občanských průkazů.

6. K biometrickým údajům získaným v procesu pořízení žádosti má přístup personalizační systém výrobce dokladů, Státní tiskárny cenin, státní podnik, a výstupní kontrola výrobce dokladů. Jedná se o osoby, které mají vydaný přístupový certifikát (kvalifikovaný a komerční od I. CA), prošli bezpečnostně socioekonomickou prověrkou a mají zřízen fyzický přístup do bezpečnostní režimové zóny, která je certifikována podle ISO 14 298 – bezpečnostní tisk.

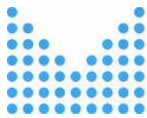
K biometrickému zobrazení obličeje uloženému na paměťovém mediu občanského průkazu má přístup každý, komu to držitel dokladu dovolí (tj., poskytne mu svůj občanský průkaz) a kdo disponuje příslušným hardwarovým a softwarovým vybavením, které je schopno získat příslušná data z paměťového média.

K biometrickým otiskům prstů mají přístup pouze kontrolní orgány České republiky a členských zemí Evropské Unie, které jsou k tomuto oprávněny příslušnými legislativními předpisy, a které dostaly od Ministerstva vnitra České republiky oprávnění k přístupu k těmto biometrickým údajům.

V rámci vydávání občanských průkazů mají přístup k biometrickým údajům pouze úředníci (ať už obecních úřadů obcí s rozšířenou působností, tak Ministerstva vnitra) se speciálním oprávněním, kteří mají vydaný bezpečnostní certifikát a jejichž vstupy do daného informačního systému jsou zaznamenány. Oprávněnost vstupů do informačního systému je pravidelně kontrolována. To samé platí pro úředníky Ministerstva vnitra vykonávající činnosti správce informačního systému evidence občanských průkazů.

7. Biometrické údaje získané v procesu pořízení žádosti lze použít pouze pro výrobu a následnou kontrolu výroby dokladu. Jiné využití není technicky možné. Pracovníci výrobce mají pouze náhled na biometrické zobrazení obličeje, otisky prstů vidí jen komprimované ve formě HASH.

Úředníci vydávajících úřadů, tj. obecních úřadů obcí s rozšířenou působností a Ministerstva vnitra, pořídí biometrické údaje (zobrazení obličeje a otisky prstů) při podání žádosti o vydání občanského průkazu, mají na ně náhled také v rámci procesu kontroly dokladu a následně v rámci předání dokladu. Jiným způsobem biometrické údaje nemohou využít, není to ani technicky možné. Biometrické údaje se ukládají v informačním systému evidence občanských průkazů, v souladu s Nařízením pouze do doby předání občanského průkazu, maximálně však po dobu 90 dní, poté jsou automaticky vymazány a nemá k nim přístup ani správce systému.

Biometrické údaje uložené na paměťovém nosiči dat občanského průkazu mohou využít oprávněné kontrolní orgány za použití speciálního hardwarového a softwarového vybavení.

8. Nařízení stanoví, že biometrické identifikátory by měly být shromažďovány a uchovávány na paměťovém médiu průkazů totožnosti pro účely **ověřování pravosti dokladů a totožnosti jejich držitele**. Toto ověřování by měl provádět pouze řádně zmocněný pracovník v případech, kdy právní předpis stanoví povinnost předložit doklad totožnosti. V České republice se postupuje striktně podle uvedeného Nařízení.

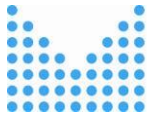
Rovněž zákon č. 269/2021 Sb., o občanských průkazech (dále jen „zákon o občanských průkazech“), ustanovením § 40 omezuje využití biometrických údajů uvedených v nosiči dat pouze pro účely ověření pravosti občanského průkazu a totožnosti držitele občanského průkazu při překračování státních hranic. Tímto postupem nejsou dotčeny pravomoci orgánů jiných členských států Evropské unie nebo orgánů Evropské unie.

Biometrické údaje (zobrazení obličeje a otisky prstů) jsou dočasně uloženy v informačním systému evidence občanských průkazů pouze pro účely výroby dokladu. Po tuto dobu k nim úředníci vydávajících úřadů nemají přístup. Po předání dokladu, maximálně 90 dní od jeho výroby, jsou biometrické údaje automaticky odmazány.

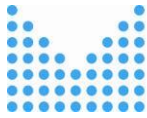
9. Všechny výše uvedené biometrické údaje jsou v souladu s Nařízením povinně zapisovanými údaji do občanského průkazu. Otisky prstů se nepožadují u osob mladších 12 let, a pokud je to fyziologicky nemožné. Jestliže je pořízení otisků prstů dočasně nemožné (např. z důvodu dočasného poranění), vydá se občanský průkaz s platností na 12 měsíců.

Občanský průkaz nelze vydat, pokud občan odmítne poskytnout biometrické údaje, v takovém případě dojde k neumožnění podání žádosti o vydání občanského průkazu a občan je poučen o tom, že státní občan České republiky, který dosáhl věku 15 let a má trvalý pobyt na území České republiky, má podle zákona o občanských průkazech povinnost mít občanský průkaz. Osoba, která má povinnost mít občanský průkaz, se dopustí přestupku tím, že nepožádá o vydání občanského průkazu ve lhůtě podle § 11 zákona o občanských průkazech nebo si občanský průkaz nepřevzme. Za tento přestupek lze uložit pokutu do 15 000 Kč.

10. Povinnost ukládání biometrických údajů do občanského průkazu vychází z nařízení Evropské unie, které je přímo použitelné a povinné pro všechny členské státy. Tuto povinnost upravuje také zákon o občanských průkazech. Úřad pro ochranu osobních údajů je jedním z připomínkových míst v rámci standardního legislativního procesu. Zákon o občanských průkazech prošel řádným schvalovacím procesem, tj. i meziresortním připomínkovým řízením, v rámci kterého Úřad pro ochranu osobních údajů neuplatnil žádnou připomínku ke zpracování biometrických údajů.

11. Ministerstvo vnitra má se Státní tiskárnou cenin, státní podnik, uzavřenou Smlouvu na službu „Dodávání osobních dokladů vydávaných v působnosti Ministerstva vnitra, včetně systému zpracovávání žádostí, pořizování a zpracování dat“. V rámci této smlouvy jsou řešeny veškeré doklady vydávané v působnosti Ministerstva vnitra, a to občanské průkazy, cestovní pasy, cizinecké pasy, uprchlické pasy a povolení k pobytu cizinců. Technická infrastruktura je společná pro kompletní zpracovávání žádostí všech uvedených osobních dokladů, z toho důvodu nelze určit, jaký podíl na nákladech v roce 2022 má vydávání občanských průkazů a už vůbec nelze určit částku vydanou na zpracování biometrických údajů žadatelů.
12. Za rok 2022 neevidujeme žádný případ neoprávněného zpracování či užití biometrických údajů zpracovávaných na základě žádosti o vydání či na základě vydání občanského průkazu.
13. Nebyla způsobena žádná újma (viz odpověď na otázku č. 12).
14. Zásady ochrany osobních údajů musí dodržovat všechny výše uvedené subjekty, tj. správce i zpracovatelé, podílející se na zpracování biometrických údajů při vydávání občanských průkazů. V souladu s nařízením GDPR mají tyto subjekty jmenovány pověřence pro ochranu osobních údajů.
15. Rodné číslo je jedinečným identifikátorem fyzické osoby, čímž splňuje podmínky pro spolehlivou identifikaci fyzické osoby. Údaj o rodném čísle je identifikačním údajem nejen ve vztahu k orgánům státní správy, ale rovněž v rámci soukromoprávních vztahů fyzických a právnických osob. Skutečnost, že na bázi rodného čísla funguje většina informačních systémů napříč veřejnou správou i soukromoprávním sektorem je právě argumentem pro postupné utlumování využívání rodných čísel. Hlavním cílem naplnění této obecné vize utlumování rodných čísel je zajištění větší ochrany osobních údajů fyzických osob. Úplné zrušení rodných čísel či změnu jejich struktury však Ministerstvo vnitra nepřipravuje, i nadále budou rodná čísla přidělována. Utluštění používání rodných čísel je v zásadě podmínkou elektronizace veřejné správy. Ministerstvo vnitra si je samozřejmě vědomo skutečnosti, že řešení otázky utlumování rodných čísel má poměrně významný dopad nejen na veřejnou správu, a proto ji neřeší skokově, ale postupnými kroky. Jedním z nich bylo například zavedení tvz. "bezvýznamového identifikátoru“, který je jako neveřejný bezvýznamový identifikátor užíván výlučně k jednoznačnému určení fyzické osoby pro účely výkonu agendy, pro kterou byl přidělen. V rámci této komunikace byl tedy v souladu s ustanovením 9 odst. 1 zákona č. 111/2009 Sb., o základních registrech, ve znění pozdějších předpisů, zaveden agendový identifikátor fyzické osoby, který je pro každou agendu unikátní a je odvozen z jednoho zdrojového identifikátoru specifického pro konkrétní fyzickou osobu. Mezi jeden z nejaktuálnějších kroků směřujících k utlumování rodných čísel a tedy posílení ochrany osobních údajů jako takových, je řešení otázky zapisování rodných čísel do občanských průkazů, které bude ve smyslu zákona č. 269/2021 Sb., o občanských průkazech, ve znění pozdějších předpisů, ukončeno ke dni 31. 12. 2024.

16. Rodné číslo lze považovat za identifikátor fyzické osoby, který sloužil především jako osobní údaj, podle něhož bylo možné fyzickou osobu ztotožnit vůči poměrně široké škále informačních systémů. Jedná se o identifikátor neměnný, a proto z hlediska ochrany soukromí fyzických osob tedy představuje jeho utlumování významný krok k posílení ochrany osobních údajů vedených v informačních systémech v rámci veřejné i soukromoprávní sféry. Funkce bezvýznamového směrového identifikátoru, který byl do právního systému zakotven ustanovením § 12a zákona č. 12/2020 Sb., o právu na digitální služby a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, spočívá v tom, že uživateli služby umožňuje získat informaci, zda kombinace identifikačních údajů, které mu fyzická osoba o sobě poskytla nebo které obdržel od jiné osoby na základě prokazatelného právního vztahu, který měl právo uzavřít, odpovídá kombinaci údajů vedených o fyzické osobě jako referenční údaje v registru obyvatel. Následně uživatel služby obdrží právě zmíněný bezvýznamový směrový identifikátor osoby, který však nesmí sdělovat třetím osobám, s výjimkou orgánu veřejné moci. Pro účely ztotožnění tak není využíváno rodné číslo fyzické osoby.
17. Sdělení skutečných celkových nákladů související s utlumováním rodného čísla napříč veřejnou správou pro roky 2021 až 2025, na něž se dotazujete, by bylo v současné době pouze fabulací. Výše skutečných nákladů bude záviset na výsledku veřejných zakázek, které budou zadány na základě zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek.

Za poskytnutí informace není účtována žádná úhrada.